

Socialnämndens verksamhetsberättelse 2025

Innehållsförteckning

1 Sammanfattning.....	3
2 Uppdrag och ansvar	3
3 Väsentliga händelser	4
4 Uppföljning av mål	5
4.1 Kommunfullmäktiges målbild och övergripande mål	5
4.2 Utvecklingsmål för grunduppdraget.....	9
5 Uppföljning av riktade satsningar och uppdrag	14
5.1 Satsningar och uppdrag från kommunfullmäktige	14
5.2 Satsningar och uppdrag från nämnden.....	18
6 Väsentliga personalförhållanden	18
6.1 Resultat av årets medarbetarundersökning	19
7 Uppföljning ekonomi	19
7.1 Uppföljning volymer	21
7.2 Ekonomisk analys	22
7.3 Åtgärder för budget i balans	28
8 Uppföljning av väsentliga externa utförare	28
8.1 Sammanfattning av utförd uppföljning	28
9 Investeringsredovisning	28
9.1 Investeringsredovisning, årlig budget.....	28
10 Förväntad utveckling	29

1 Sammanfattning

Socialnämnden summerar 2025 med en god måluppfyllelse och med ett ekonomiskt överskott i relation till budget. Under året har mycket fokus lagts från nämnden på omställningen till ny socialtjänstlag vilken trädde i kraft 1 juli. Socialnämnden har kontinuerligt informerats av förvaltningen om arbetet med omställningen samt tagit beslut om insatser som kan ges utan beslut om bistånd.

Från 2025 är arbetsmarknadsåtgärder en del av socialnämndens ansvar och reglemente. Nämnden har begärt och fått information om förvaltningens arbete med att integrera arbetsmarknadsenheten som en del av förvaltningen.

Under de kommande åren väntar stora reformer för socialtjänsten i Sverige, bland annat samsjuklighetsreformen kring skadligt bruk och beroende och lag om insatser från socialtjänsten när samtycke från vårdnadshavare saknas, LIV. Inom området ekonomiskt bistånd väntas aktivitetskrav och bidragsreformer införas från 1 juli 2026 och 1 januari 2027. Socialnämnden tar sig an dessa utmaningar med ett gott ingångsläge där ekonomi i balans och måluppfyllelse ger goda förutsättningar för fortsatt utveckling för kommunens medborgare.

2 Uppdrag och ansvar

Socialnämnden ansvarar för att utföra kommunens uppgifter inom socialtjänst enligt:

- Socialtjänstlagen (2025:400), SoL med kompletterande lagar rörande individ- och familjeomsorg
- lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga, LVU
- lagen (1988:870) om vård av missbrukare i vissa fall, LVM
- begravningslagen (1990:1144)

Socialnämnden ansvarar för de uppgifter som enligt lag eller författning åligger socialnämnd och som inte någon annan nämnd har fått i uppdrag att svara för. Detta gäller till exempel socialnämndens uppgifter enligt:

- föräldrabalken (1949:381), FB
- äktenskapsbalken (1987:230) ÄktB
- lag (2016:1013) om personnamn
- ärvdabalken (1958:637) ÄB
- lagen (1964:167) med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare, LuL
- brottsbalken (1962:700) BrB
- körkortslagen (1998:488)

Socialnämnden har följande ansvarsområden:

- samordningsansvar när det gäller psykiskt och socialt omhändertagande vid stora katastrofer och olyckor
- kommunens yttranden enligt hemvärnsförordningen
- förebyggande och uppsökande socialt arbete

Socialförvaltningen är organiserad i två verksamhetsområden, Arbetsmarknad och försörjning samt Individ- och familjeomsorg med sammanlagt åtta avdelningar vilka har varsin specifik inriktning. Myndighetsutövning finns fördelad inom fyra avdelningar. Övriga fyra avdelningar innehåller öppenvård, arbetsmarknadsinsatser och arbetsrehabilitering.

Från 1 januari 2025 ansvarar socialnämnden för arbetsmarknadsinsatser då det överflyttades från utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden.

3 Väsentliga händelser

Införandet av den nya socialtjänstlagen har lett till omorganisation, ett ökat inflöde av ärenden via öppen ingång och fler insatser utan behovsprövning, så kallade IUB. För att möta större volymer och mer komplexa behov har personalresurser omfördelats mot förebyggande och tidiga insatser samt samarbetet med skola, förskola och region har stärkts.

Under hösten erbjöds föräldrastödjande insatser och samhällsinformation på en skola i ett socioekonomiskt utsatt område - samtidigt som barnen fick läxläsning och erbjöds aktiviteter utan/med sina föräldrar. Första gången var det en förälder och noll barn som deltog och mot slutet av terminen deltog 11 föräldrar och 19 barn.

Aktiviteten kan ses som en försöksverksamhet i omställningen av socialtjänstlagen och kan på sikt utökas till fler skolor.

Framgångsrikt samarbete har utvecklats med polismyndigheten via det så kallade BOB rådet, barn i organiserad brottslighet. Ny lagstiftning ger polismyndigheten möjlighet att inhämta information som tidigare var sekretessbelagd.

Samverkan med Region Uppsalas verksamhet Hemlösemottagningen & Sprutbytet (MSV) sker via mobil form i Enköping. Bakgrunden är att mottagningen i Uppsala inte når alla de som behöver stöd. Syftet med den mobila mottagningen är att fånga upp och erbjuda ett tidigare och mer tillgängligt stöd för människor som är socialt utsatta, saknar bostad, har psykisk ohälsa och beroendeproblematik.

Samordningsförbundsinsatsen "Växtkraft" som bedrivs inom Jobbcentrums verksamhet är en integrerad del av det ordinarie arbetssättet. Insatsen finansierar lite mer än hälften av personalresurserna på Jobbcentrum.

Samverkan med samverkansparterna Arbetsförmedling, Region och Försäkringskassa har visat sig mycket gynnsam i samplanering kring individer med behov av samordnad arbetslivsinriktad rehabilitering och insatsen har lett till förbättrade kontakt- och kommunikationsvägar.

På Joar Socia har ytterligare två arbetshandledare utbildats i bedömningsinstrument för att kartlägga individers arbetsförmåga genom observationer och intervjuer.

Inom Försörjningsstöd har arbetet med att de enskilda som uppbär löpande försörjningsstöd ska nå målet självförsörjning har intensifierats under året. Vidare har vi sedan sommaren 2025 sett en minskning av antalet hushåll som uppbär försörjningsstöd, dock är det för tidigt att säga om det är en bestående trend eller en tillfällig förbättring.

Med stöd av statsbidrag har flera riktade insatser kunnat genomföras samt kompetenshöjande insatser för medarbetare. Förebygga kriminalitet, barn med normbrytande beteende, föräldrastödjande insatser, satsningar för placerade barn och utökade hembesöksprogram är några av de statsbidrag förvaltningen tagit del av.

Medarbetare har utbildats inom föräldrastödjande metoder, utredningsmetoder i arbetet med barn och unga med normbrytande beteende och behandlingsmetoder mot unga med substansberoende. Kompetensutveckling för att stödja våldsutsatta och våldsutövare har genomförts under året.

Utökning av tjänster har skett inom fältverksamheten med 1 tjänst och ett antal inom öppenvård barn och familj. Medarbetare som anställts på vikariat har kunnat erbjudas förlängning eller tillsvdare anställning när tjänster utökas. Detta har varit möjligt tack vare statsbidrag inom bland annat brottsförebyggande och föräldrastödjande insatser samt utökning av hembesöksprogram i samarbete med barnhälsovården inom Region Uppsala. Arbetet med att rensa och strukturera förvaltningens verksamhetssystem inför kommande socialtjänstdataregister har finansierats med resurser för riktade statsbidrag.

En särskild satsning har även varit på fritidskort för placerade barn för att öka målgruppens

möjligheter att delta i fritidsaktiviteter.

Socialnämnden har ingått i IOP (Idéburet offentligt partnerskap) med Kvinnojouren. Nämnden har nu totalt tre IOP med olika delar av civilsamhället.

Årets medarbetarundersökning visar en fortsatt nöjdhet från medarbetarna. Utöver det syns en minskad personalomsättning och lägre sjuktal under året.

4 Uppföljning av mål

4.1 Kommunfullmäktiges målbild och övergripande mål

Kommunfullmäktiges övergripande målbild och mål för perioden 2024–2027 är att tillsammans skapa en tryggare kommun som vi är stolta över att bo och verka i.

Tillsammans skapar vi trygghet

"Trygga människor visar tillit, stöttar varandra och bidrar till en hållbar framtid tillsammans. Trygg är den som kan lita på att få stöd och hjälp i livets olika skeden, slipper vara rädd för olyckor och brott och lever i ett väl fungerande samhälle. Trygghet skapas när vi lever ett självständigt liv och är vårt allra bästa jag, samtidigt som vi känner samhörighet och stolthet i en jämlik och inkluderande omgivning."

För att alla ska bidra till ökad trygghet i Enköping fokuserar vi på tre övergripande koncernmål, våra tre S:

- *Samhörighet*
- *Självständighet*
- *Stolthet*

Tillsammans skapar vi trygghet

För nämnden innebär det:

Socialnämnden ska verka för att de insatser som erbjuds ska ha en hög kvalitet och vara evidensbaserade. Genom att den enskilde får ett kvalificerat stöd ger det en trygghet hos både denne och dess nätverk. När vårdinsatsen också ges i den enskildes hem ökar känslan av trygghet. Nämnden ska bedriva ett aktivt förebyggande och uppsökande arbete vilket bidrar till att skapa trygghet både hos den enskilde och i kommunen. Nämndens medarbetare ska skapa relation med och erbjuda stöd till ungdomar och unga vuxna som finns i destruktiva miljöer och/eller uppvisar ett normbrytande beteende.

Nämnden ska ge den som är beroende av ekonomiskt bistånd insatser som bidrar till självförsörjning vilket i sin tur skapar förutsättningar för trygghet både i den enskilda familjen men också i kommunen då fler personer är självförsörjande. Nämnden ska arbeta utifrån gällande lagstiftning och upprätthålla en hög rättssäkerhet som gör den enskilde delaktig i frågor som rör denne och dennes familj. Medborgare som utsätts för våld i hemmet, beroende av alkohol eller andra droger eller som har annan social problematik ska känna förtroende för att kontakta socialnämndens verksamheter.

Under året har nämnden bidragit genom att:

Socialnämndens verksamheter bidrar till att skapa trygghet utifrån flera perspektiv. Socialtjänstlagen ställer krav på att nämnden ska medverka i samhällsplaneringen utifrån nämndens sociala erfarenheter och bidra i utformningen av bostadsområden i kommunen. Nämnden har också ett ansvar genom att bidra med kunskap vid planering av offentliga lokaler

och allmänna kommunikationer så dessa utformas och blir lätt tillgängliga för alla målgrupper. Förvaltningen har under året lämnat synpunkter på Enköpings kommuns översiktsplan 2040, flertalet detaljplaner som avser utveckling och byggnationer av bostadsområden, skolmiljöer och butikslokaler. Förvaltningen har särskilt betonat trygghet och brottsförebyggande perspektiv i samhällsplanering samt vikten av att skapa trygga och trafiksäkra miljöer och skolgårdar i enlighet med gällande bestämmelser för att möjliggöra en god hälsa hos barn och unga.

Under året har avdelning barn och familj deltagit i två forskningsprojekt i syfte att skapa en kunskapsbaserad socialtjänst. NUSO (nationell uppföljning av socialtjänstens omställning) stödjer verksamheten i att öka tillgängligheten och det förebyggande arbetet, jämställd och jämlik socialtjänst som vilar på vetenskap och beprövad erfarenhet.

"Barnets berättelse som en röd tråd" syftar till att stärka barnrättsperspektivet och förbättra barnets delaktighet i kontakten med socialtjänsten. I denna forskningsstudie ingår även öppenvård barn och familj.

Båda forskningsprojekten har påbörjats under året och resultat ligger till grund för fortsatt verksamhetsutveckling vilket bidrar till trygghet då verksamheten är kunskapsbaserad och utgår från evidens och beprövad erfarenhet.

Nämnden bidrar även till trygghetsskapande åtgärder genom ökad närvaro i lokalsamhället och i samverkan med andra verksamheter. Fältarna har under året utökats med ytterligare en tjänst vilket leder till att skapa relation och trygghet i mötet med ungdomar och samverkansparter. Nämndens verksamheter arbetar även för att erbjuda stöd och insatser i andra former än vad som traditionellt gjorts, bland annat genom att utveckla mötesplatser tillsammans med skola och fritidsverksamhet. "Tillsammans för Lillsidan" är en aktivitet som utvecklats i samband med omställningen av socialtjänstlagen där socialtjänsten finns närvarande i lokalsamhället på en skola tillsammans med andra samhällsaktörer. Aktiviteten startade i november 2025 och har på kort tid nått ett 15-tal föräldrar med barn i olika åldrar. Uppföljning av aktiviteten visar positiva effekter där deltagare uttrycker att de fått information i olika ämnen, glädje över att träffa andra föräldrar och få nya vänner, regler och lagar i Sverige och vilka utbildningsmöjligheter som finns. Aktiviteten bidrar i stor utsträckning till samtliga prioriterade inriktningar från Kommunfullmäktige; Trygghet, samhörighet, självständighet och stolthet.

Nämndens nyckeltal	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025
Brukarbedömning individ- och familjeomsorg totalt - förbättrad situation, andel (%)		77,7 %		88,1 %

Samhörighet

För nämnden innebär det:

Socialnämnden bidrar till samhörighet i kommunen genom samverkan som sker med andra parter för medborgarens bästa. Samverkan sker med ett förhållningssätt som präglas av öppenhet, transparens och god kommunikation. Särskild vikt läggs vid att medarbetarna ska känna sig som en viktig del av kommunens verksamheter.

Nämndens verksamheter ska arbeta systemiskt och samverka med de andra parter och myndigheter som är viktiga för den enskilde och dennes familj. Beslut och beslutsunderlag ska kommuniceras och den enskilde ska göras delaktig i de insatser som erbjuds.

Under året har nämnden bidragit genom att:

Socialnämnden skapar samhörighet tillsammans med andra förvaltningar och verksamheter där vi hjälps åt för att skapa bästa möjliga förutsättningar för Enköpings kommuns invånare.

Samhörighet skapas i de grupper förvaltningen erbjuder för våldsutsatta, anhöriga till personer med skadligt bruk och beroende eller separerade föräldrar. För en individ kan betydelsen av att

vara del av ett sammanhang bidra till samhörighet där man inte är ensam och öka motivationen till utveckling.

Inom arbetsmarknadsinsatser och arbetsrehabilitering skapas samhörighet på arbetsplatsen där man ingår i ett sammanhang och bidrar till arbetsplatsens utveckling.

Nämndens nyckeltal	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025
Brukarbedömning individ- och familjeomsorg totalt - helhetssyn, andel (%)		90,6 %		90,9 %

Självständighet

För nämnden innebär det:

Socialnämnden bidrar till självständighet genom sitt fokus på barns och ungdomars utveckling och välmående. Nämnden ska arbeta för att ge civilsamhället goda förutsättningar i sitt arbete riktat mot barn och unga. Nämndens medarbetare ges goda förutsättningar så att de kan utföra ett gott och självständigt arbete.

De insatser som nämnden erbjuder ska vara inriktade på att göra den enskilde medborgaren mer självständig. När denne blir självförsörjande eller när denne blir kvitt ett beroende uppnås självständighet och ett oberoende från nämndens insatser.

Under året har nämnden bidragit genom att:

Socialnämnden arbetar för att de medborgare som kommer i kontakt med nämndens verksamheter ska nå självständighet i den mån det är möjligt.

Allt fler individer väljer att söka kontakt med socialtjänstens verksamheter via öppen ingång vilket är en tydlig effekt av förändrade arbetssätt som omställningen av socialtjänstlagen innebär. På Nyängens öppenvårdsmottagning för vuxna med skadligt bruk och beroende söker 80% av klienterna på öppet intag i jämförelse med 70% 2024. Detta leder till ökad självständighet då den enskilde är motiverad till att söka stöd och tillgodogöra sig behandling i än större utsträckning.

Antalet avslutade individer som uppbär försörjningsstöd och deltagit i arbetsmarknadsinsatser har ökat i jämförelse med föregående år. Fler har gått vidare till studier, arbete eller insatser inom Arbetsförmedlingen vilket lett till ökad självständighet för den enskilde. Förvaltningen arbetar aktivt för att skapa hemmaplanslösningar för barn, ungdomar och vuxna i syfte att nå en fungerande tillvaro i sin hemmiljö och uppnå självständighet.

Metoden Bostad först rekommenderas i regeringens nationella strategi mot hemlöshet och används i arbetet med personer som saknar bostad och har skadligt bruk och beroende. Metoden möjliggör att klienter erbjuds en bostad i första hand och därefter påbörjas motivations- och stödinsatser mot nykterhet. Verksamheterna har kompetensutvecklats i metoden och utökats med tillgång till fler lägenheter från EHB (Enköpings hyresbostäder) vilket kan bidra till ökad självständighet för fler kommuninvånare.

Klienter som bor på socialförvaltningens interna stödboenden erbjuds sysselsättning eller arbetsträning på Joar Socia i det fall annan sysselsättning saknas.

Målinriktat arbete i stöd och behandling leder till självständighet för den enskilde. Vårdbehov hos placerade barn och unga har kartlagts för att erbjuda rätt placeringsform under rätt tid.

Familjebehandlare arbetar även riktat mot placerade barn för att minimera risker av sammanbrott i placeringar. Inför avslut av placering sker noga planering och förberedelser av insatser för att öka självständighet hos föräldrar och den unge. En effekt av detta samgående kan vara det låga antal placeringar på HVB och SIS förvaltningen haft under året.

Förvaltningen följer upp beslutade insatser och säkerställer att insatser når mål och syfte och kan avslutas när mål uppnåtts.

Socialnämnden stödjer föreningar genom verksamhetsbidrag och IOP-avtal vilket bidrar till ett aktivt utåtriktat socialt arbete till medborgare samtidigt som det medför en god och nära samverkan med förvaltningens medarbetare.

Stolthet

För nämnden innebär det:

Socialnämnden bidrar till stolthet genom att finnas nära medborgaren. i mötet med nämndens verksamheter sker relevant och trovärdig information. Medarbetarna görs delaktiga i verksamhetens utveckling vilket ökar kvaliteten i arbetet och ger en stolthet hos medborgaren. Förtroende ger stolthet. Nämndens verksamheter ska ha förtroende hos kommunens medborgare som genom det vänder sig till förvaltningen vid behov av stöd och hjälp. Förtroende skapas genom tydlig kommunikation om nämndens uppdrag, tillgänglighet och ett gott bemötande.

Under året har nämnden bidragit genom att:

Socialnämndens verksamheter har kommit långt i omställningsarbetet mot ny socialtjänstlag vilket har uppmärksammats från flera andra kommuner som visat intresse för att ta del av hur arbetet bedrivits. Förändrade arbetssätt har även uppmärksammats nationellt då utvärdering av metoden Fördjupad behovsinventering, FBI, presenterats på en nationell forsknings och utvecklingskonferens i Stockholm under året.

Detta skapar en stolthet hos såväl chefer som medarbetare som bidragit till innovativa lösningar och förändrade arbetssätt.

Nämnden känner även stolthet över den stabila personalsituation som råder i förvaltningen. Flera medarbetare väljer att gå vidare till andra avdelningar inom förvaltningen för att vidareutvecklas vilket är positivt då de väljer att stanna i organisationen. Det finns ett stort intresse för att arbeta i socialnämndens verksamheter och utlysta tjänster har ett högt antal kvalificerade sökande.

Nämndens nyckeltal	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025
 HME-index (Hållbart medarbetarengagemang)	77 %	78 %	85 %	84 %

4.2 Utvecklingsmål för grunduppdraget

Under perioden 2024-2027 ska socialnämnden arbeta för att andelen arbetslösa som saknar arbetshinder och uppbär försörjningsstöd ska minska

Nämnden stärker och utvecklar stödet till personer som står långt från arbetsmarknaden genom att samordna arbetsmarknadsinsatser och försörjning. Genom nära samverkan möjliggörs individens väg till självständighet och egen försörjning.

Bedömning av måluppfyllelsen

Under året har fokus till stor del varit att förbättra flödet mellan försörjningsstöd och insatser vid arbetsmarknadsenheten och Joar Socia. Utveckling har skett i arbetet med att anvisa deltagare och följa upp dessa på deras väg mot självförsörjning. Antalet deltagare i insats har med detta ökat. Möjligheten att genomföra arbetsförmågebedömningar stärker verksamheternas förmåga att

bedöma den enskildes arbetsförmåga och mer träffsäkert erbjudas insats utifrån rätt förutsättningar. Bedömningarna är även ett stöd i att säkerställa att individer ges stöd från rätt myndighet, t.ex. Arbetsförmedling eller Försäkringskassan.

Antalet hushåll med försörjningsstöd ligger relativt konstant med 2024 men sedan sommaren 2025 ses en minskning av antalet hushåll som uppbär försörjningsstöd, det är dock för tidigt att bedöma om detta är en bestående trend eller tillfällig förbättring.

2024 så avslutades 25% av deltagare med försörjningsstöd till arbete, studier eller vidare till Arbetsförmedlingens ordinarie insatser. Under helåret 2025 så var den siffran 60%. En av anledningarna till det förbättrade resultatet beror delvis på en närmare och mer utvecklad samverkan mellan verksamheterna. Den har uppkommit delvis till följd av organisationsförflyttningen, delvis till följd av utvecklade forum och arbetsätt som haft samplanering mellan parter i fokus. Genom att tillsammans med socialsekreterare, handläggare inom arbetsmarknadsinsatserna och annan part (Arbetsförmedling, Region eller Försäkringskassa) planera en individs insatser så har förutsättningarna förbättrats för en person att utvecklas och öka förmåga mot arbete.

Det har under året gjorts mycket för att öka det studiemotiverande arbetet, där har särskilt samverkan med Vuxenutbildning och gymnasieskolan varit framgångsfaktorer, liksom möjlighet att anvisa vidare till folkhögskolestudier. Andra framgångsfaktorer har varit det relationella arbetet mot både externa och interna arbetsgivare samt ett närmare stöd och dialog med arbetsgivare som tar emot personer i arbetsträning eller praktik.

En annan lyckosam satsning har varit arbetet med språkpraktiker för individer som avslutats vid SFI på grund av bristande progression, eller som erhållit praktik jämte sina studier. Detta har lett till arbete för drygt hälften som deltagit i insatsen.

Nyckeltal	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025
Vuxna biståndsmottagare (18+) med långvarigt ekonomiskt bistånd, andel (%) av biståndsmottagare 18+		55,2 %	54 %	

Under perioden 2024-2027 ökar och utvecklas samverkan med civilsamhället

I kommunen finns ett aktivt civilsamhälle med föreningar med olika inriktning. I det sociala arbete som nämnden utför ses dessa som en resurs för förändring. Nämnden vill se en nära samverkan med civilsamhället i strategiska frågor men också i ärenden som rör enskilda.

Bedömning av måluppfyllelsen

Civilsamhället och föreningsliv är viktiga resurser och samverkanspartners för nämndens verksamheter.

Socialnämnden tillhandahåller verksamhetsbidrag riktat till civilsamhällesorganisationer som är verksamma inom nämndens ansvarsområde och stödjer personer med missbruk, utsatthet för våld, hemlöshet eller andra svåra sociala situationer. Vid uppföljning av verksamhetsbidrag kan ses positiva resultat i kontakt med kommuninvånare, föreningarna kompletterar nämndens verksamheter och finns på fler arenor där stöd kan ges.

Förvaltningen har under året samverkat med bland annat Kvinnojouren, Mamma United och IOGT-NTO för att informera om förvaltningens verksamheter och vilket stöd som kan erbjudas. RSMH (Riksförbundet för social och mental hälsa) medverkat som sakkunniga i arbetet med översyn av socialpsykiatri tillsammans med vård- och omsorgsförvaltningen.

Under 2025 har två nya föreningar beviljats verksamhetsbidrag - RSMH och RFSU. Utöver det har IOP ingåtts mellan nämnden och kvinnojouren.

Nyckeltal	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025
→ Antal etablerade aktiviteter i samverkan mellan nämndens verksamheter och civilsamhället		5	8	8

Under perioden 2024-2027 ska förtroendet öka för socialnämndens verksamheter

Kommunens medborgare ska känna sig trygga med att vända sig till nämndens verksamheter vid behov av stöd. Likväl ska den som aktualiseras vid nämndens verksamheter känna förtroende för att ens ärende behandlas rättssäkert och i delaktighet med den ärendet rör.

Bedömning av måluppfyllelsen

Förtroende och relationer skapas i socialnämndens förebyggande arbete där kontakt med olika målgrupper sker. Stor vikt läggs vid att informera om vilket stöd socialtjänsten kan erbjuda. Verksamheterna arbetar för att erbjuda lätt tillgängligt stöd genom konsultation och vägledning till enskilda och samarbetspartners.

Samverkan med mödrahälsovård, barnhälsovård och förskoleteam är goda exempel på hur förvaltningen arbetar för att skapa förtroende och etablera kontakt innan omfattande stöd kan behövas. Resultat av samverkan med barnhälsovården visar att socialtjänsten kommer i kontakt med en annan målgrupp föräldrar som tidigare inte varit kända för socialtjänsten. Samarbetet ses som mycket lyckat då stöd kan erbjudas i ett tidigt skede, innan omfattande behov uppstår. Förvaltningen ingår även i flera samverkansforum tillsammans med förskola, skola, fritidsverksamhet och Polis vilket också bidrar till att öka förtroendet för socialtjänsten.

Förvaltningen medverkar i olika evenemang och mässor för att visa upp och informera om socialtjänstens arbete. En viktig del är även att medverka vid föräldramöten på förskolor och skolor för att informera om socialtjänstens verksamheter och vilken typ av stöd som erbjuds.

Nyckeltal	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025
↘ Medborgarundersökningen - Socialtjänstens stöd och hjälp till utsatta personer fungerar bra i kommunen, andel (%)	48,9 %	47 %	49,6 %	48,9 %

Under perioden 2024-2027 ska socialnämndens verksamheter ha en hög rättssäkerhet

I kontakt med nämndens verksamheter ska den enskilde känna sig trygg med att dennes ärende blir korrekt handlagt i enlighet med gällande lagstiftning. Särskilt fokus ska läggas på utredningstider i ärenden rörande barn och unga.

Bedömning av måluppfyllelsen

Förvaltningen arbetar i enlighet med Socialstyrelsens föreskrifter om kvalitetsledningssystem där det bland annat ingår att utreda klagomål och synpunkter som lämnas på nämndens verksamheter. Klagomål och synpunkter är viktig information för att förbättra och kvalitetssäkra nämndens verksamheter utifrån flera perspektiv, bland annat rättssäkerhet.

Inspektionen för vård och omsorg, IVO har genomfört en tillsyn av nämndens arbete med myndighetsutövning av barn och unga under året. I tillsynen riktar IVO kritik mot nämndens arbete med utredningstider, egenkontroller och uppföljning av privata utförare vid placering av barn och unga. Nämnden ser positivt på att IVO genomför tillsyn då det ger vägledning i vilka områden nämnden behöver utveckla och förbättra sitt arbete. Resultaten av tillsynen föranleder ett antal förbättringsåtgärder som förvaltningen kommer fortsätta arbeta med under året för att öka rättssäkerheten ytterligare. Uppföljning av tillsynen kommer ske genom egenkontroller inom ett flertal områden.

Utredningstiden för barn och unga har kortats ned i jämförelse med föregående år till följd av ett intensivt utvecklingsarbete och förändrad struktur för handläggning av ärenden inom avdelningen. 2022 var utredningstiden 122 dagar i genomsnitt. I maj 2025 var utredningstiden 60 dagar inom "Första linjens" utredning där ärenden med låg oro och hög mottaglighet handläggs. Inom "Andra linjen", vid hög oro och låg mottaglighet, var utredningstiden 92 dagar. Antalet utredningar barn 0-20år som inletts under året har minskat från 1530 till 1064 mellan år 2024 och 2025. Detta tack vare förändrade arbetssätt som bedrivs för att erbjuda insatser utan behovsprövning och stöd via öppen ingång samt förebyggande insatser.

Inom ekonomiskt bistånd pågår ett aktivt arbete för att identifiera felaktiga utbetalningar av försörjningsstöd för att skapa ett rättssäkert arbete med tillit och förtroende för nämndens verksamhet. Vid felaktig utbetalning av ekonomiskt bistånd inleds en så kallad "FUT-utredning" (felaktig utbetalning) för att utreda om den enskilde beviljats medel den inte har rätt till. Under 2025 har 4 polisanmälningar gjorts om misstänkt felaktig utbetalning. Därtill pågår ytterligare 16 utredningar om felaktig utbetalning.

Den totala summan som misstänkts ha utbetalats felaktigt 2025 är 107 280kr.

Felaktiga utbetalningar är även ett prioriterat område i nämndens internkontrollplan 2025 och redovisas i samband med verksamhetsberättelsen.

Nyckeltal	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025
Utredningstid i antal dagar från påbörjad utredning till avslutad utredning inom barn och ungdom 0-20 år, medelvärde	122	100	102	90,9

Under perioden 2024-2027 ska socialnämnden arbeta aktivt uppsökande och förebyggande

Nämnden vill se att insatser riktas för att förebygga att barn och ungdomar hamnar i ett normbrytande beteende. Barn och ungdomar ska uppmärksammas tidigt och inte dras in i kriminalitet och missbruk.

Bedömning av måluppfyllelsen

Förvaltningen har under flera års tid arbetat med att stärka det uppsökande och förebyggande arbetet genom bland annat införande av Fältare och samverkan med Region Uppsala inom Familjecentrum, VäntaBarnsäkert, Barnsäkert och Ungdomsmottagningen.

Fältverksamheten har utökats med ytterligare 1 tjänst 2025 vilket möjliggör ökade resurser att arbeta i det uppsökande och förebyggande arbetet. Fältarnas arbete riktas mer mot operativt arbete ute på fält för att nå fler målgrupper och arenor.

I den nya socialtjänstlagen ställs än högre krav på förebyggande arbete vilket bidragit till att flera nya arbetssätt utvecklas och testas i nämndens verksamheter, till exempel socionom i förskoleteamet, "Goda mötesplatser" och samarbete med gymnasieskolan.

Sedan tidigare finns föräldrastöd genom generella utbildningar som riktar sig till samtliga målgrupper men även individuellt utformade insatser.

Antalet aktualiserade för missbruk och/eller kriminalitet i åldrarna 9-19år fortsätter att minska vilket kan ses som en effekt på det uppsökande och förebyggande arbete som bedrivs i förvaltningen och i samverkan med andra samhällsaktörer. Majoriteten av de aktualiserade är i åldrarna 15 till 19år, men det syns en tydlig ökning vid 12 till 13års åldern. Förebyggande åtgärder behöver fortsätta utvecklas och prioriteras mot vissa målgrupper och åldrar för att motverka att barn och unga dras in i kriminalitet och missbruk. Förebyggande insatser omfattar även stöd till föräldrar vilket sker i flera av ovan nämnda arbetssätt tillsammans med andra aktörer.

Förvaltningen arbetar aktivt tillsammans med utbildningsförvaltningen, upplevelseförvaltningen och vård och omsorgsförvaltningen för att stärka den psykiska hälsan hos barn och ungdomar. Flera satsningar pågår och aktiviteter har genomförts, bland annat en föreläsning om psykisk hälsa riktad till samtliga elever i årskurs 8 i kommunen. Fritidslotsen samarbetar med elevhälsa och socialtjänsten för att erbjuda fler barn och unga möjlighet att delta i aktiviteter och röra på sig.

Nyckeltal	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025
↘ Antal aktualiserade i åldern 9-19 år för missbruk och/eller kriminalitet	323	328	269	244

5 Uppföljning av riktade satsningar och uppdrag

5.1 Satsningar och uppdrag från kommunfullmäktige

I kommunfullmäktiges årsplan och budget 2025 och plan 2026-2027 finns det angivet särskilda fokus för året kopplat till kommunens målbild och övergripande mål för att nå de långsiktiga målen till 2027 års utgång. I detta kapitel finns nämndens uppföljning av de satsningar och uppdrag nämnden tilldelats utifrån kommunfullmäktiges särskilda fokus år 2025.

KF särskilda fokus - Trygghet	Uppföljningskommentar
Fokus på krisberedskap och brottsförebyggande arbete	<p>Socialtjänsten har ett förstärkt brottsförebyggande ansvar i och med den nya socialtjänstlagen som trädde i kraft 1 juli 2025. Samverkan inom kommunen med skola och fritid och till externa parter så som Polis är viktigt för att lyckas med det brottsförebyggande arbetet.</p> <p>Socialförvaltningen samverkar på flera nivåer för att hindra att barn och unga dras in i kriminalitet. Förvaltningen bedömer att mycket arbete kan göras genom tidiga och förebyggande insatser i unga år. Under året har flera satsningar genomförts,</p>

KF särskilda fokus - Trygghet	Uppföljningskommentar
	<p>bland annat förstärkning av socionom i förskoleteamet och utökning med ytterligare en tjänst inom Fält-verksamheten.</p> <p>Inom SSPF, samverkan skola, socialtjänst, polis och fritid, arbetar man förebyggande och åtgärdande med tidiga insatser när ett barn eller ungdom befinner sig i riskfyllda miljöer eller situationer där kriminalitet kan utvecklas.</p> <p>BOB-rådet leds av Polisen och riktas mot barn och ungdomar i organiserad brottslighet. Samverkan sker på en riktad nivå där individer begår kriminella handlingar eller befinner sig i kriminella miljöer. Socialförvaltningen medverkar i både operativa och strategiska samverkansforum.</p> <p>Under året har POSOM-gruppen (psykosocialt omhändertagande i händelse av kris) aktiverats vid två tillfällen.</p>

KF:s särskilda fokus - Självständighet	Uppföljningskommentar
Arbetsmarknadsåtgärder	<p>Socialnämnden har från och med 1 januari 2025 det samlade ansvaret för arbetsmarknad och försörjning i kommunen. Det är ännu för tidigt att göra en bedömning vilka effekter det lett till, men en positiv utveckling ses redan i samordning och samverkan i frågorna.</p> <p>Förvaltningen har deltagit i flertal olika forum och möten för att beskriva behovet av praktikplatser inom kommunal verksamhet för både utbildning, praktik och arbetsträning samt påtalat vilka förutsättningar som behöver komma på plats för en god samordning av dessa insatser. Viss förbättring har skett under året och ett antal praktikplatser har erbjudits, men inte i den omfattning som skulle behövas för att möta behovet. Det är viktigt att både antal och inriktning på platserna konkretiseras, och att det finns en kommunövergripande samordning där förvaltningarna följs upp på den kravställen som finns från kommunledning och politik, gällande att erbjuda praktikplatser till socialförvaltningens klienter.</p> <p>Socialförvaltningen bidrar även genom att tillhandahålla platser för arbetsträning och praktik inom flera verksamheter i förvaltningen.</p> <p>Feriearbete för unga har utökats och erbjudits fler unga att få ett utökat feriejobb upp till 4 månader tack vare tilldelning av medel från Arbetsförmedlingen.</p>
Elevens skolfrånvaro och stärkt föräldrastöd	<p>Fullföljd skolgång är en av de viktigaste skyddsfaktorerna för att barn och unga ska ges goda möjligheter i framtiden. Det minskar risken för utanförskap, lägre inkomst och sämre hälsa.</p> <p>Socialförvaltningen medverkar i Lärande Arena tillsammans med utbildningsförvaltningen, Skolsocialt team och med vuxennärvaro genom Fältarna på kommunens skolor. Skolteamet arbetar särskilt med målgruppen placerade barns skolgång.</p> <p>Socialtjänstens arbete ska inriktas mot förebyggande arbete och nämndens verksamheter ser ett behov av att skifta perspektiv</p>

**KF:s särskilda fokus
- Självständighet**

Uppföljningskommentar

från elevers skolfrånvaro till att i större utsträckning arbeta för att främja skolnärvaro tillsammans med skola och elevhälsa.

Under året har samverkan stärkts mellan förskola och socialtjänst. 2 socialsekreterare arbetar riktat mot kommunens förskolor för att etablera tidig kontakt och erbjuda tidigt stöd. Samtliga förskolor i kommunen har erbjudits besök av socialtjänsten för att informera och skapa relation till personal och på sikt även föräldrar. Positiva effekter kan ses då förskolorna kontaktar socialtjänsten för rådgivning i större utsträckning än tidigare och socialsekreterare bjuds in att närvara på möten tillsammans med förskola och familj.

Konceptet socialarbetare på skolan har utvecklats under året med 2 socialsekreterare från mottagningen som arbetat på Enöglaskolan 1 eftermiddag i veckan. Samarbetet har lett till ökad kunskap om risk och skyddsfaktorer och vad som utgör grund för socialtjänstens bedömningar av oro, möjlighet att komma in i ett tidigt skede innan orosanmälan görs och erbjuda stöd via öppen ingång. Positiva effekter kan även ses då andra skolor hör av sig och efterfrågar att utveckla samarbetet med socialtjänsten.

Insatsen ses bidra till att skapa en lätt tillgänglig socialtjänst genom att stödja i kontakten med andra verksamheter och övergången till annat stöd.

Arbetsmarknadsenheten driver projektet ISA 2 i samverkan med Region Uppsala. Projektet syftar till att stödja elever vid övergång från grundskola till gymnasiet samt fullgöra gymnasieutbildning. 121 ungdomar i åldern 13-25år har ingått i aktiviteten under året, varav 112 deltagit i informationsinsatser och 9 ungdomar har ingått i särskilt riktade insatser. För samtliga individer kan det ses en positiv skillnad genom t.ex. minskad frånvaro och fler betyg.

Förvaltningens arbete med föräldrastöd samordnas från 1 juni av en särskild samordnare för uppdraget. Samordnaren ansvarar för att leda och utveckla arbetet men även kartlägga och identifiera behov av nya metoder och hur föräldrastöd kan göras tillgängligt för samtliga målgrupper.

I samverkan med utbildningsförvaltningen implementeras ytterligare ett föräldraskapstödsprogram, Förälder i Sverige. 4 medarbetare utbildas i metoden och kurser erbjuds tillsammans med Öppna förskolan/Familjecentrum och SFI för att nå föräldrar med utländsk bakgrund.

En särskild satsning har även gjorts riktat mot förskola där COPE erbjuds på plats på förskolor. Under vårterminen har detta erbjudits på 3 förskolor med mycket positiva resultat. Fler medarbetare har utbildats i COPE samt COPE-tonår

I samarbete med vård och omsorgsförvaltningen utvecklas ett nytt arbetssätt, Föräldraorienterat boendestöd "FOBS", för att erbjuda stöd i föräldrarollen till föräldrar med psykisk ohälsa eller kognitiv funktionsnedsättning. Stödet utformas tillsammans med

KF:s särskilda fokus - Självständighet	Uppföljningskommentar
	den vuxnes boendestödjare i syfte att stödja utifrån både barnet och den vuxnes situation. Familjens Hus erbjuder även caféverksamhet riktad till föräldrar med kognitiv funktionsnedsättning.

KF särskilda fokus - Stolthet	Uppföljningskommentar
Näringslivsprogrammet och Landsbygdsprogrammet	Enköpings kommuns goda företagsklimat är positivt för nämndens ansvar inom arbetsmarknad och försörjning då det ger goda möjligheter att skapa arbete och praktikplatser. Inom arbetsmarknadsenheten finns en arbetsgivarkoordinator som utgör en viktig funktion i samverkan och matchning mellan arbetstagare och arbetsplats. Det förebyggande arbetet, bland annat genom Fältarna, bedrivs i hela kommunen genom närvaro i kransorterna och i samverkan med verksamheter som finns utanför centralorten. Föräldrastöd, COPE förskola, erbjuds varje termin på 3 förskolor, en i centrala delen av kommunen, en på landsbygden/kransort och en i ett särskilt prioriterat område. På så sätt erbjuds socialtjänstens stöd och insatser mer lätt tillgängligt inom hela kommunen och närmare kommuninvånarna.

5.2 Satsningar och uppdrag från nämnden

6 Väsentliga personalförhållanden

Personalnyckeltal	2022 helår	2023 helår	2024 helår	2025 helår
Antal* tillsvidare- och visstidsanställda	159	165	173	204
Antal årsarbetare** tillsvidare- och visstidsanställda	158	164	171	202
Antal* timanställda	13	13	20	23
Extern personalomsättning (%)	18,1	17,8	12,4	10,0

*Avser antal personer

**Avser antal personer omräknat till heltidsarbetare

Sjukfrånvaro	2022 helår	2023 helår	2024 helår	2025 helår
Sjukfrånvaro kort dag 1-14 (%)	3,3	2,6	2,7	2,8
Sjukfrånvaro lång dag 15- (%)	4,2	3,1	2,6	2,7

Total sjukfrånvaro (%)	7,5	5,7	5,3	5,5
Sjuklönekostnad kort dag 1-14 (inklusive OB och PO-pålägg) mnkr	1,7	1,5	1,6	2,4
Sjuklönekostnad lång dag 15- (inklusive PO-pålägg) mnkr	0,2	0,1	0,2	0,2
Total sjuklönekostnad (inklusive OB och PO-pålägg) mnkr	1,9	1,6	1,8	2,6

Personalnyckeltal - årsarbetare utifrån arbetad tid*	2022 helår	2023 helår	2024 helår	2025 helår
Tillsvidare- och visstidsanställda, antal årsarbetare	120	128	134	159
Timanställda, antal årsarbetare	4	3	4	17
Över- och fyllnadstid, antal årsarbetare	0	0	0	0
Övrig tid, antal årsarbetare	0	0	0	0
Totalt arbetad tid, antal årsarbetare	124	131	138	176

*Antal arbetade timmar har delats med schablon tiden 165 timmar per månad för att få fram antalet årsarbetare. Arbetad tid innebär den faktiska arbetstiden exklusive till exempel semester, sjukfrånvaro, vård av sjukt barn, föräldraledighet, jour, beredskap och tjänstledighet.

6.1 Resultat av årets medarbetarundersökning

Nyckeltal	2022 helår	2023 helår	2024 helår	2025 helår
Hållbart medarbetarengagemang (HME)	77,0	78,0	84,8	84,2
eNPS (ambassadörer)	-7	1	51,6	46,4

7 Uppföljning ekonomi

Sammanfattning

Socialnämndens resultat för perioden januari–december 2025 uppgår till 282,2 miljoner kronor, vilket innebär ett överskott på 11,7 miljoner kronor. Avvikelsen beror främst på lägre volymer inom extern vård samt minskade kostnader inom vissa verksamhetsområden, bland annat personalkostnader. Därtill har intäkterna varit högre än budgeterat, bland annat till följd av statliga bidrag.

I kapitlet "2.1 Ekonomisk analys" görs en mer detaljerad och fördjupad analys av nämndens utfall för perioden.

Resultaträkning

Intäkter / Kostnader (mnkr)	Bokslut 2024	Budget helår 2025	Utfall helår 2025	Avvikelse utfall helår mot budget	Avvikelse utfall helår mot budget %
Taxor och avgifter	2,2	1,6	2,7	1,1	65,1 %
Bidrag (intäkter)	12,7	15,0	23,7	8,7	57,8 %
Övriga intäkter	5,5	9,9	9,8	-0,1	-0,8 %
Summa intäkter	20,4	26,5	36,2	9,7	36,4 %
Personalkostnader	-126,0	-158,9	-154,7	4,2	2,7 %
Bidrag (kostnader)	-62,7	-61,8	-64,2	-2,4	-3,9 %
Köp av verksamhet	-56,1	-57,3	-55,2	2,1	3,6 %
Lokalhyror	-11,8	-15,9	-15,8	0,1	0,6 %
Övriga driftskostnader	-27,9	-26,2	-28,1	-2,0	-7,6 %
Kapitaltjänstkostnader	-0,2	-0,3	-0,3	0,0	1,2 %
Summa kostnader	-284,8	-320,4	-318,4	2,0	0,6 %
Summa totalt (mnkr)	-264,3	-293,9	-282,2	11,7	4,0 %

Driftsredovisning

Verksamhet (mnkr)	Bokslut 2024	Budget helår 2025	Utfall helår 2025	Avvikelse utfall helår mot budget	Avvikelse utfall helår mot budget i %
Arbetsmarknadsinsatser	0,0	-13,1	-11,4	1,7	13,0 %
Ekonomiskt bistånd	-57,2	-55,6	-57,6	-2,0	-3,6 %
Ekonomiskt bistånd, flykting	1,8	0,2	1,5	1,3	650,0 %
Familjehem BoU egna fam.hem	-24,1	-23,1	-26,6	-3,6	-15,6 %
Familjehem BoU konsulentstödda	-14,3	-16,0	-15,3	0,7	4,4 %
Kommungemensam verksamhet	-19,4	-20,7	-19,3	1,4	6,8 %
Nämnd SN	-2,1	-2,0	-2,0	0,0	0,0 %
Öppna insatser BoU	-20,0	-25,4	-20,4	5,0	19,7 %
Ensamkommande flyktingbarn	0,8	0,5	1,2	0,7	140,0 %
Ekonomiskt bistånd (personal)	-12,4	-13,6	-13,1	0,5	3,7 %
Mottagning	-10,6	-10,4	-9,8	0,6	5,8 %
Utredning barn	-19,5	-19,8	-18,7	1,2	6,1 %
Utredning vuxen	-7,9	-9,6	-9,0	0,6	6,3 %

Samhällsvård BoU	-11,7	-13,8	-12,4	1,5	10,9 %
Arbetsmarknadsåtgärder	-8,7	-10,0	-9,7	0,3	3,0 %
Öppna insatser vuxen	-12,8	-13,5	-13,7	-0,1	-0,7 %
Familjehem vuxen konsulentstödda	0,0	0,0	-1,0	-1,0	100 %
Övrig vuxenvård, våld i nära relation	-4,6	-4,6	-3,2	1,3	28,3 %
Central administration SN	-3,4	-4,9	-4,7	0,2	4,1 %
Verksamhetsledning och utveckling	-1,7	-1,9	-2,3	-0,5	-26,3 %
Öppna insatser vuxen, externa stödboenden	-0,7	-0,1	-1,7	-1,6	-1 600,0 %
Öppna insatser vuxen, särskilt boende	-6,3	-6,4	-7,3	-0,9	-14,1 %
Institutionsvård BoU SIS	-8,8	-4,5	-4,2	0,3	6,7 %
Institutionsvård BoU	-11,8	-15,1	-13,9	1,2	7,9 %
Institutionsvård vuxen SIS	-3,5	-4,2	-0,3	3,9	92,9 %
Institutionsvård vuxen	-5,8	-6,4	-7,4	-1,0	-15,6 %
Totalt (mnkr)	-264,3	-293,9	-282,2	11,7	4,0 %

7.1 Uppföljning volymer

Verksamheter med volymuppräkning i RFM	Volymenhet	Volym budget enligt beslutad RFM	Volym utfall helår	Avvikelse volym utfall mot beslutad budget	Avvikelse utfall mot budget utifrån volym (mnkr)	Avvikelse utfall mot budget i driftsredovisningen (mnkr)
Ekonomiskt bistånd	Hushåll	425	417	-8	1	-2
Ekonomiskt bistånd, flykting	Hushåll	5	1	-4	-0,2	1,3
Ekonomiskt bistånd (personal)	Hushåll	545	522	-23	0,6	0,5
Mottagning	Inflöde	2 707	2 557	-150	0,6	0,6
Utredning barn	Inflöde	1 730	1 064	-666	7,6	1,2
Utredning vuxen	Inflöde	510	334	-176	3,3	0,6
Samhällsvård BoU	Inflöde	247	212	-35	2	1,5

Verksamheter med volymuppräkning i RFM	Volymenhet	Volym budget enligt beslutad RFM	Volym utfall helår	Avvikelse volym utfall mot beslutad budget	Avvikelse utfall mot budget utifrån volym (mnkr)	Avvikelse utfall mot budget i driftsredovisningen (mnkr)
Familjehem BoU egna fam.hem	Årsplacering	78	79	1	-0,3	-3,6
Familjehem BoU konsulentstödda	Årsplacering	19,5	14	-6	4,5	0,7
Familjehem vuxna konsulentstödda	Årsplacering	0	1	1	-0	-1
Institutionsvård BoU SIS	Årsplacering	3	2	-1	1,5	0,3
Institutionsvård BoU	Årsplacering	14,6	12	-3	2,7	1,2
Institutionsvård vuxna SIS	Årsplacering	1,7	1	-1	1,7	3,9
Institutionsvård vuxna	Årsplacering	11,5	10	-2	0,8	-1
Övrig vuxenvård våld i nära relation	Årsplacering	11	5	-6	2,5	1,3
Öppna insatser vuxen, särskilt boende	Årsplacering	8	10	2	-1,6	-1,6

7.2 Ekonomisk analys

Ekonomisk sammanfattning för perioden januari–december 2025

Socialnämndens resultat per den 31 december uppgår till ett överskott om 11,7 miljoner kronor. Överskottet kan till stor del hänföras till lägre personalkostnader, lägre vårdkostnader samt bidragsintäkter från Socialstyrelsen. Dessa medel har använts till utbildningsinsatser, satsning på kurser, handledning, samt till att förstärka resurser och tjänster i syfte att ge stöd till personalen.

Nämndens kostnader för ekonomiskt bistånd uppgår till 57,6 miljoner kronor. Detta motsvarar ett underskott om 2,2 miljoner kronor i jämförelse mot budget. Avvikelsen beror på att utbetalningarna till bidragshushåll under perioden varit högre än budgeterat. De drivande

faktorerna för kostnadsutvecklingen av ekonomiskt bistånd är främst inflation, antalet bidragshushåll men också uppräknings av riksnormen.

Övrig verksamhet visar samtidigt ett överskott om 4,2 miljoner kronor, vilket i huvudsak förklaras av lägre personalkostnader, bidrag från Socialstyrelsen samt schablonersättningar från Migrationsverket kopplade till asylsökande och nyanlända personer.

Nämndens personalkostnader uppgår för 2025 till 158,9 miljoner kronor, vilket innebär ett överskott om 4,2 mnkr jämfört med budget. Avvikelsen förklaras huvudsakligen av vakanta tjänster samt föräldraledigheter som lett till lägre personalkostnader än budgeterat. För att säkerställa och möta bemanningsbehoven har konsulter anlåtts för att ersätta delar av frånvaron. Kostnaderna för inhyrd personal redovisas under övriga driftkostnader och påverkar därmed inte utfallet för personalkostnaderna.

Nämndens kostnader för köpt vård uppgår till 55,2 miljoner kronor. Detta innebär ett överskott om 2,1 mnkr jämfört med budget. Minskningen beror främst på lägre volymer av extern vård under året.

Inom området Barn och unga ligger kostnaderna i stort sett i nivå med budget. Det gäller framför allt placeringar i HVB, stödboenden, konsulentstödda familjehem samt SiS. Förvaltningen har även använt statliga bidrag för att täcka delar av kostnaderna för kostnadskrävande placeringar, vilket bidrar till ett positivt resultat.

Inom verksamhetsområdet Vuxna redovisas lägre volym utfall än budgeterat. Detta beror främst på lägre kostnader för placeringar inom SiS. Under perioden har behovet av externa institutionsinsatser varit lägre än förväntat, samtidigt som insatser i större utsträckning har kunnat tillgodoses genom öppenvård och andra mindre kostnadsdrivande stödformer. Detta har bidragit till en mer kostnadseffektiv vårdstruktur och ett förbättrat ekonomiskt resultat för vuxenverksamheten.

Övriga driftskostnader redovisar ett underskott om 2,0 miljoner kronor. Underskottet kan främst kopplas till att förvaltningen under årets första halvår haft åtta vårdplatser, medan ytterligare två vårdplatser tillkom i juni på Enberga. Detta innebär att utfallet för helåret ökar från åtta till tio vårdplatser, vilket motsvarar en avvikelse om 0,9 miljoner kronor i förhållande till budget.

Resterande del av underskottet avser främst konsultkostnader samt kostnader för utbildningar och kurser. Intäkter har nyttjats för att täcka en stor del av dessa kostnader.

Slutligen redovisas ett underskott om 2,4 miljoner kronor inom posten bidrag (kostnader). Underskottet beror framför allt på ökade utbetalningar för ekonomiskt bistånd och försörjningsstöd under året.

Uppföljning och analys av volymer

Ekonomiskt bistånd

Nämndens kostnader för ekonomiskt bistånd uppgår till 57,6 miljoner kronor för 2025. Utfallet per sista december är 417 hushåll i jämförelse med budgeterade 425 hushåll. Området ekonomiskt bistånd har i den nya SoL fått en ökad tydlighet i vad som den enskilde ska genomföra för att vara berättigad till ekonomiskt bistånd. Antalet hushåll som varje månad ansöker om ekonomiskt bistånd har varierat från månad till månad. Vi ser att antalet kronor per hushåll ökar i utbetalningar och detta kan höra samman med en rad olika anledningar såsom till exempel hyreshöjningar, höjning av riksnormen, behov av olika behandlingar såsom tandvård etc

Under året har en stabilitet uppnåtts i personalgruppen inom försörjningsstödsteamet. Det har under året varit aktuell med en uppsägning av egen tjänst och ett flertal föräldraledigheter. Det finns idag inga vakanta tjänster. Det förekommer dock flera långtidssjukskrivningar. Detta har medfört att resursomfördelning skett av medarbetare från annat team samt att konsultresurs

tillsattes under årets sista månader. Sedan den 1 januari har ett mycket aktivt arbete skett i teamet med att anvisa enskilda till sysselsättning i syfte att nå målet självförsörjning, Vi kan se att vi fått ökade flöden med en högre grad av anvisningar till både Joar Socia och Jobbcentrum, AME. Anledningen bedöms vara att med två teamledare så får handläggarna mer tid och en tydligare vägledning i planering för de hushåll de är ansvariga för.

Socialekreterarna utför ett stort socialt arbete där fler får stöd i att bli självförsörjande. Effekten av arbetet medför att antalet hushåll varierar i omfattning. Olika omvärldsfaktorer såsom arbetslöshet, förändrat mottagande av anvisningar till kommunen påverkar nivåerna för antal aktuella hushåll.

Stickprovskontroller genomförs på 5 % av samtliga ansökningar om ekonomiskt bistånd. Detta sker slumpmässigt. I händelse av att en kontroll påvisar felaktigheter så inleds en utredning om felaktig utbetalning.

Mottagning

Mottagningen hanterar allt inkommande som aktualiseras i ej pågående ärenden och förhandsbedömer om vidare utredning behövs. En förändring har genomförts under 2025 där ärenden som varit aktuella återgår till samma avdelning och om möjligt samma handläggare inom 3 månader. Inflödet av ej pågående ärenden till Socialförvaltningen har minskat i antal under 2025. Andelen ärenden till mottagningen uppgår till 2557 stycken i jämförelse med budgeterad volym om 2707. En eventuell trend av färre aktualiseringar som härrör sig till att förvaltningen lagt mer resurser i att arbeta förebyggande och finnas tillgängliga innan orosanmälan upprättas och administrativt arbete krävs. Enheten redovisar ett överskott om 0,6 miljoner kronor.

Utredning barn

Utfallet inom verksamhetsområdet uppgår till ett överskott om 1 miljon kronor jämfört med budget.

Överskottet beror på att en av tjänsterna inte har tillsatts. Inom förvaltningen har ett omställningsarbete genomförts där personalresurser anpassats för att arbeta mer samlat i linje med den nya socialtjänstlagen (SoL). Inflödet av aktualiseringar har minskat jämfört med budget. För året budgeterades 1 730 aktualiseringar, medan utfallet uppgår till 1 064. Minskningen har bland annat inneburit att färre utredningar inleds.

Det innebär att ett flertal aktualiseringar och förhandsbedömningar kan leda till att insatser anvisas direkt utan att en utredning inleds. Det har också inneburit att återaktualiseringar som sker inom tre månader från avslutad utredning går tillbaka till den handläggare som tidigare utrett ärendet. Detta är en förändrad rutin.

Förändringen bedöms skapa bättre kontinuitet för medborgaren och öka kvaliteten i bemötandet. Det är en väsentlig förändring då den ändrar arbets sättet inom barnutredningar och ställer ökade krav på utveckling av utredningsmetoder.

Utredning vuxen

Utfallet inom verksamhetsområdet uppgår till ett överskott om 0,6 miljon kronor jämfört med budget. Inflödet av aktualiseringar har minskat jämfört med budget, utfallet uppgår till 334 aktualiseringar.

Samhällsvård BoU

Avdelningen för samhällsvård redovisar ett överskott för perioden på 1,5 miljoner kronor. Överskottet förklaras delvis av lägre volymer samt att flera medarbetare varit föräldralediga där vikariat inte kunnat tillsättas i tid. Den lägre personalkostnaden har därmed bidragit till den positiva avvikelsen mot budget.

Familjehem BoU egna familjehem

Familjehemsvård i egen regi uppvisar ett underskott om 3,6 miljoner kronor i relation till lagd budget. Det är även en kostnadsökning per helår jämfört med 2024. Antalet placeringar har

nästintill inte ökat utifrån lagd placeringsvolym men vi har haft en del konstansökningar utifrån uppräknade ersättningar till familjehem men även utifrån en ökning av arvode till några familjehem som gått från att vara konsulentstödda till att bli interna. Det har under året blivit tydligt att våra interna familjehem, framför allt de som kommunen rekryterar kräver ett högre arvode än SKR:s rekommendationer. För att kunna möta placeringsbehovet samt för att inte behöva gå för konsulentstött familjehemsvård i fler fall än nödvändigt så har vi behövt möta vissa krav på arvode vilket leder till en viss kostnadsökning. Snittpriset per dygn under 2025 är 950 kronor, ur ekonomisk synpunkt är det dock bättre att denna placeringsform ökar då en placering i HVB eller konsulentstött familjehemsvård kostar mer än 2 700 kr per dygn. Detta är också en medveten strategi för att nå en budget i balans.

Under föregående år och fortsätter under 2025 har arbetet med att rekrytera egna familjehem, vilket har visat sig vara den mest effektiva insatsen för placerade barn. Ökade kostnader för egna familjehem har samtidigt lett till minskade kostnader för konsulentstött verksamhet, vilket sammantaget ger en mer kostnadseffektiv placering med högre kvalitet.

Behovet av att rekrytera och utreda nya familjehem kvarstår, särskilt för ungdomar med normbrytande beteende och barn/unga med svår NPF-problematik, som idag är svårplacerade. Avdelningen har även två familjebehandlare kopplat till samhällsvården för att i ett tidigt skede tillsätta stöd vid behov.

konsulentstödda familjehem BoU

Utfallet för perioden visar ett överskott på 0,7 miljoner kronor jämfört med budget. Avdelningen har tidigare haft svårt att hitta egna familjehem, särskilt för ungdomar med normbrytande och komplex problematik. Därför används konsulentstödda familjehem. Pågående arbete fokuserar på att använda nya konsulentstödda familjehem som jourplaceringar under tiden egna familjehem rekryteras eller när befintliga familjehem övergår till kommunens regi. Detta arbete påbörjades under året och kommer att fortsätta under 2026.

Parallellt pågår arbete med rekrytering av egna familjehem genom kontakt med familjer som anmält intresse i Familjehemsbanken samt genom deltagande i olika aktiviteter till exempel Enköpingsmässan.

Trots att avdelningen visar ett överskott är det något lägre än vad som skulle kunna förväntas enligt RFM. Dygnskostnaden beräknas enligt schablon i RFM, vilket inte överensstämmer med de faktiska kostnaderna för en placering.

Konsulentstödda familjehem vuxna se över

Under de senaste två åren har förvaltningen inte haft några vuxna placerade i konsulentstödda familjehem. År 2025 finns dock en placering, avseende en tidigare ungdom som nu fyllt 18 år. Placeringen innebär ett underskott på 1,0 miljoner kronor jämfört med budget, med en kostnad om 3 200 kr per dygn.

Instutionsvård BoU SIS

Antalet placerade klienter under året beräknas till i genomsnitt 2,0. Utfallet per december visar 4,2 miljoner kronor. Dygnskostnaden per placering ökat från 6 400 kr till 10 950 kr. För 2025 är budgeten 4,5 miljoner kronor, vilket ger ett överskott om 0,3 miljoner kronor jämfört med budget. Underskottet beror på att kostnaden per placering i verkligheten är högre än den budgeterade.

Förvaltningen har arbetat med att hitta effektiva arbetssätt för att minska tiden för ungdomar placerade i denna vårdform. Under 2024 placerades flertalet ungdomar på SIS på grund av gängkriminellt beteende, men denna målgrupp har minskat under 2025.

Under året har förvaltningen fortsatt utveckla en samverkan med bland annat polis för att snabbt få hjälp att göra bedömningar gällande risk och hot mot ungdomar som är misstänkta för allvarliga brott för att snabbt kan överväga andra alternativ är låst institution.

Sammanfattningsvis har ungdomar placerade på SIS varit ett prioriterat område och förvaltningen

har arbetat aktivt med att kartlägga vårdbehovet utifrån ungdomens behov och inte agerat utifrån vad till exempel rättsväsendet har önskat. Förvaltningen har haft tät kontakt med polismyndigheten för att kartlägga eventuell hotbild mot ungdomen eller dennes familj och ställt frågor utifrån konkreta och inte generella bedömningar. Det har även genomförts enskilda samtal med ungdomen utifrån avhopparsperspektivet och nätverket har involverats i hög grad. Detta har inneburit att förvaltningen haft ett bättre underlag inför beslut om fortsatt vård efter SIS.

Enligt lagd budget utifrån RFM volym så borde överskottet vara högre, volymmåttet understiger lagd budget i relation till volymtal. Anledningen till detta är att den faktiska kostnaden under 2025 varit 10 950 kr per dygn och placering och lagd budget är dryga 6 400 kr per dygn och placering.

Institutionsvård BoU

Denna vårdform omfattar HVB-boende och stödboende för barn och unga.

Budgeten för 2025 är 13,8 miljoner kronor och helårsutfallet 12,4 miljoner kronor, vilket visar ett överskott om 0,7 miljoner kronor. Antalet placeringar har varit lågt, något högre än 2024 men fortfarande under tidigare nivåer.

Förvaltningen har satsat på alternativa lösningar, som placering i familjehem eller stöd på hemmaplan, i samverkan mellan samhällsvård, utredning barn och öppenvård. Två familjebehandlare möjliggör snabbt stöd till barn, unga och familjer.

Arbetet har även omfattat utbildning i kartläggningsverktyg (YLS, Earl/SAVRY) och uppföljning av barns situation för att ge rätt stöd. MAFI (mikroanalytisk familjeintervention) har börjat utvärderas för HVB-placeringar för ökad kunskap om anknytningsmönster.

Avdelningen visar ett överskott, men i relation till budget enligt RFM och volymmått borde överskottet vara högre. Dygnskostnaden enligt RFM stämmer inte alltid med de faktiska kostnaderna per placering.

Institutionsvård vuxna SIS

Andelen placerade inom tvångsvård ligger under budget och beräknas till en i genomsnitt, placeringen på SIS avslutades i april, och utfallet visar därför ett överskott om 3,9 miljoner kronor. Detta beror främst på satsningar på frivilliga vårdformer och ett omfattande motivationsarbete. Samtidigt kan tvångsvård bli aktuell under nästa år, då den är lagstyrd och därmed svår att prognosticera.

Institutionsvård vuxna

Andelen placerade inom HVB för vuxna uppgick i genomsnitt till 7,6 placeringar och antalet placeringar på externa stödboenden uppgick i genomsnitt till 2 placeringar per december 2025

Utfallet för externa stödboenden och HVB för vuxna visar ett underskott på 2,6 miljoner kronor jämfört med budget. Orsaken är att vårdbehovet har krävt externa insatser som inte kunnat tillgodoses inom ramen för den egna öppenvården. Gröngarns stödboende har varit fullt belagt och Skyttegatan har inte varit i bruk, vilket har bidragit till ökningen av externa placeringar. Socialförvaltningens eget stödboende används så mycket som möjligt och har full beläggning. Detta kan medföra att den enskilde placeras en tid på HVB eller externt stödboende i avvaktan på en ledig plats, vilket påverkar utfallet av externa placeringar.

Övrig vuxenvård våld i nära relation

Antalet placerade klienter under året beräknas till i genomsnitt 5. Utfallet per december visar ett överskott 1,3 miljoner kronor. Avdelningen har ett pågående samarbete med andra kommuner i ärenden som rör Våld i nära relation vilket innebär att vi har kunnat avsluta externa placeringar då personer fått boende på annan ort. Verksamheten har flera etablerade samverkansparter, till exempel med kvinnojour, polis och RIA. Syftet är att säkerställa att vi gemensamt arbetar för att ge stöd till enskilda medborgare som är utsatta för våld i nära relation, är i behov av stöd utifrån skadligt bruk och beroende eller stöd som anhörig.

Socialförvaltningens interna samverkan i tvärteam bidrar till att ge den enskilde medborgaren goda förutsättningar att få ett samordnat stöd. Ett aktivt arbete har även skett inom området våld i nära relation där förvaltningens jourlägenheter används så gott som hela tiden fullt ut. Det påverkar budget för externa placeringar positivt.

Öppna insatser vuxen, särskilt boende

Kostnaderna för öppna insatser i särskilt boende överstiger budget, vilket främst förklaras av ett ökat vårdbehov hos målgruppen med samsjuklighet. Under första halvåret har förvaltningen haft åtta vårdplatser, men i juni tillkom ytterligare två platser på Enberga. Detta innebär att antalet ökar från åtta till tio vårdplatser, vilket motsvarar en total avvikelse på 1,6 miljoner kronor i förhållande till budget.

7.3 Åtgärder för budget i balans

8 Uppföljning av väsentliga externa utförare

Köp av verksamhet	Andel % av nettokostnad utfall jan-dec 2025	Kostnad jan-dec 2025 (mnkr)	Antal externa utförare per 31 december 2025
Familjerådgivning	71,4 %	-0,5	1
Institutionsvård Barn och unga (HVB+stödboende)	119,4 %	-16,6	27
Institutionsvård vuxen (HVB SIS)	100,0 %	-0,3	2
Institutionsvård vuxen (HVB)	105,4 %	-7,8	22
Institutionsvård barn och unga (HVB SIS)	104,8 %	-4,4	1
Konsulentstöd familjehem barn o unga	105,2 %	-16,1	22
Konsulentstöd familjehem vuxen	100,0 %	-1,1	1
Mottagning	13,3 %	-1,3	1
Utredning barn	21,7 %	-0,4	2
Öppna insatser vux externt stödboende	111,8 %	-1,9	5
Övrig vuxenvård, våld i nära relation	109,4 %	-3,5	13
Totalt	-	-54,0	97

8.1 Sammanfattning av utförd uppföljning

Socialnämnden upphandlar regelbundet vårdtjänster från externa utförare genom avtal som tydligt reglerar vårdens omfattning och innehåll för den enskilde och/eller familjen. Förvaltningen använder sig av ramavtal vid dessa köp, vilket innebär att tjänster kan avropas utifrån behov. För att säkerställa kvalitet och ändamålsenlighet i insatserna genomförs löpande uppföljningar både av vårdgivarens insatser och den enskildes situation, vanligtvis på månadsbasis.

9 Investeringsredovisning

9.1 Investeringsredovisning, årlig budget

Investeringar 2025 (mnkr)	Bokslut 2024	Budget helår 2025	Utfall helår 2025	Avvikelse utfall helår mot budget	Avvikelse utfall helår mot budget i %
Investeringar	-0,3	-0,5	-	-	-
Laddboxar - Gröngarn och Joar Socia	-	-	-0,1	-	-
Totalt (mnkr)		-0,5	-0,1	-0,4	80,0 %

Kommentarer till investeringsredovisning, årlig budget

Investeringsbudgeten avser finansiering av olika åtgärder och inköp som är nödvändiga för att stödja och utveckla verksamheten. Under året har investeringar gjorts för cirka 0,1 mnkr, avser köp av laddboxar på Gröngarn och Joar Socia.

10 Förväntad utveckling

Under de kommande åren väntas flera stora reformer som kommer att ha en direkt påverkan på socialnämndens verksamheter. Regeringen har bl a aviserat samsjuklighetsreformen med ett förslag om huvudmannaskifte från kommun till region för personer med beroendeproblematik. Vidare kommer ett aktivitetskrav införas för personer som uppbär försörjningsstöd samt ett bidragstak som minskar rätten till ekonomiskt bistånd. Nämnden kommer att återkomma i sin verksamhetsanalys med ett underlag som tydliggör behoven för att kunna genomföra aktivitetskravet.

Socialnämndens kostnader bedöms hållas inom tilldelad ram under kommande år under förutsättning att inte vårdbehoven och/eller bidragsberoendet ökar. Omvärldsfaktorer så som arbetslöshet och barns uppväxtvillkor får ett direkt genomslag på nämndens verksamheter.